

Andet, end hvad der er fælles for alle menneskelige Indretninger, at det kan skee med dem, at de gaae overstyr. Heller ikke vil Noget nægte, at der er mange og mægtige Fjender, som ønske at omstøde den, og Ingen kan jo med Sikkerhed forudssee, om det ikke engang tidlig eller sildt vil lykkes dem. Naar man saaledes ikke veed, om den Situation, hvori man staaer, muligviis kunde føre til saadanne Forhold, have vi anseet det for rigtigt og betimeligt at minde om Forbeholdet just nu, for at man kunde vide, at Rigsdagen havde efter sin Mening baade en Ret og en Villie til, om saa skulde skee, at forordre den Myndighed tilbage, som den frivillig har afstaaet. Jeg er saa langt fra deri at kunne see noget Angreb paa Fællesforfatningen, at jeg tværtimod troer, at vi derved have givet vor Skjærv til at støtte den. Jeg har været med at stille Endringsforslaget væsentlig, det tilstaaer jeg, i en anden Hensigt, nemlig for at give Thinget Leilighed til at tage vor hele Stilling under Overveielse, og det har fra første Færd været min Tanke, at man skulde forlange Forslaget bragt i Udvalg; men jeg har ikke tænkt mig, at man skulde begrænse Udvalget til at give en anden Redaktion, hvis man fandt Forslaget lidt uheldigt redigeret, men at man skulde overdrage Udvalget, efterat have overveiet vor hele Stilling, at gjøre Thinget de Forslag, som det maatte finde hensigtsmæssige. Jeg tilstaaer, at hvis man erkjender, at vi have indbragt dette Forslag i en god Hensigt, saa forekommer det mig, at det er en noget ublid Skjæbne, der vil overgaae det, dersom man ikke vil knytte, hvad man har i Sinde at foretage, til dette Forslag, men derimod indbringe, som man nu har gjort, noget Nyt — forkaste vort og derved næsten for Alle, som ikke ere nøiere bekendte med Sammenhængen, tilsyneladende temmelig stærkt misbillige det Skridt, vi have gjort.

Indenrigsministeren: Den ærede næstforegaaende Taler (Clausen) har begyndt sit Foredrag med at hentyde til den Trang, som skulde findes hos ham, og foruden ham hos mange Andre, til inden Rigsdagens Slutning at udtale sig om Landets almindelige po-

litiste Stilling. Jeg skal naturligviis oppbeie nærmere Oplysning om, hvori denne Udtalelse vil komme til at bestaae, og i hvilken Form den vil skee, idet jeg ikke nærer den mindste Tvivl om, at den ikke vil overstride de Rigsdagens, og altsaa ogsaa Landstinget, ved Forsfatningen anviste Grændser, og jeg kan i Almindelighed kun forsikre, at ved denne som ved enhver Leilighed vil enhver Udtalelse, der udgaaer fra dette høie Thing, finde Regjeringens højeste Opmærksomhed. Dog kan jeg ikke nægte, at jeg nærer meget stor Tvivl om, at der deri vil kunne blive sagt Regjeringen Noget, som den ikke har sagt sig selv, og forsaavidt den nævnte ærede Taler hentydede paa, at Danmark skulde søge at holde sig udenfor Berøring med og Paavirkning af andre Magter, saa troer jeg deri vilde ligge en stor Mistjendelse af den Maade, hvorpaa de offentlige Forhold i hele Europa have udviklet sig. Det ville ikke de allerførste Magter kunne gjøre, at holde sig frie for Paavirkning af og gjensidig Samvirken med andre Magter, og allermindst vil et Land som Danmark kunne gjøre det, der umulig ved egen Kraft kan i de Former, hvorunder tilsidst, naar en Overeenskomst ikke er opnaaet, Afgjørelsen finder Sted, naae sit Maal og sin Ret. Det er kun denne almindelige Sætning, jeg strax vil knytte til en Bemærkning, der forekom, at det er at stille Danmark en Opgave, som hverken den ene eller den anden Regjering vil kunne løse, og ad hvilken Vej der ikke vil kunne opnaaes det Allermindste til et for os lykkeligt Resultat.

Men jeg skal hellere strax til, hvad den ærede næstforegaaende Taler alt har udtalt, bemærke, at hvad der her virkelig foreligger, det er det Forslag, at knytte en saadan Udtalelse, som i samme indeholdes, til Finantslovens Vedtagelse. I den lange Række af Aar, i hvilken jeg har haft den Ære at deeltage i dette Things Forhandling, have vi ofte været i det Tilfælde ved Finantslovens Behandling at tage under Overveielse, hvorledes det er blevet en af de væsentlige Opgaver, der er stillet Landstinget, som ved selve Forsfatningen er udelukket fra en dybtindgribende Medvirkning med Hensyn til Finantslovens Detail, alligevel at have en ingenlunde betydningsløs Medvirkning ved